

FRENDE LIVSFORSIKRING AS

Rapport om solvens og finansiell stilling

Pilar 3 – mars 2020

Innhold

A. Virksomhet og resultater	4
A.1 Virksomhet	4
A.2 Forsikringsresultat	4
A.3 Investeringsresultat	6
A.4 Resultat fra øvrig virksomhet	6
A.5 Andre opplysninger	6
B. System for risikostyring og internkontroll	7
B.1 Generelle opplysninger om systemet for risikostyring og internkontroll	7
B.2 Krav til egnethet.....	10
B.4 Internkontrollsystem	13
B.5 Internrevisjonsfunksjon	14
B.6 Aktuarfunksjon	14
B.7 Utkontraktering	14
B.8 Andre opplysninger	14
C. Risikoprofil.....	15
C.1 Forsikringsrisiko	15
C.2 Markedsrisiko	15
C.3 Kredittrisiko	16
C.4 Likviditetsrisiko	16
C.5 Operasjonell risiko	16
C.6 Andre vesentlige risikoer	17
C.7 Andre opplysninger	17
D. Verdsetting for solvensformål.....	18
D.1 Eiendeler	18
D.2 Forsikringstekniske avsetninger.....	18
D.3 Andre forpliktelser	19
D.4 Alternative verdsettingsmetoder	19
D.5 Andre opplysninger	19
E. Kapitalforvaltning	20
E.1 Ansvarlig kapital	20
E.2 Solvenskapitalkrav og minstekapitalkrav.....	20
E.3 Bruk av den durasjonsbaserte undermodulen for aksjerisiko ved beregningen av solvenskapitalkravet ..	22
E.4 Forskjeller mellom standardformelen og benyttede interne modeller.....	22
E.5 Manglende oppfyllelse av minstekapitalkravet og manglende oppfyllelse av solvenskapitalkravet	22
E.6 Andre opplysninger	22
Vedlegg: Kvantitativ del	23

Innledning

Finansforetaksloven stiller krav om offentliggjøring av finansiell informasjon (Pilar 3). Krav til innholdet i rapporten er spesifisert i vedlegg til forskrift om utfyllende regler til Solvens II-forskriften.

Sammendrag

Konsernet Frende Forsikring består av morselskapet Frende Holding AS som forvalter eierskapet i de heleide datterselskapene Frende Skadeforsikring AS og Frende Livsforsikring AS. Frende Holding AS eies av 15 frittstående sparebanker.

Forsikringsvirksomhetene drives fra konsernets hovedkontor i finanshuset Jonsvoll i Bergen, men er basert på distribusjon gjennom eierbankenes omfattende kontornettverk i sine respektive geografiske nedslagsfelt, via egne salgssentre i franchisekanalen, og via elektronisk distribusjon gjennom eierbankene, partnere og frende.no.

Frende Livsforsikring AS er heleid datter av Frende Holding AS, daglig leder er Elin Sture Næss.

Som et forsikringssselskap er vi eksponert for en rekke finansielle risikoer. På kort sikt er den største risikoen at de økonomiske tapene vi dekker for våre kunder blir større enn ventet. Deretter kommer risikoen for tap som en følge av uventede svingninger i finansmarkedene. Disse risikoene er styrt gjennom en disiplinert forsikringsstrategi og en moderat investeringsfilosofi.

Vi er også eksponert for en forretningsmessig risiko der hyppige endringer i markedet, regulatoriske endringer og økt konkurranse gjør det viktig at vi er i stand til å respondere på endringer i omgivelsene. Frende har klart seg godt i konkurransen og satser videre på gode digitale løsninger for å tilfredsstille kundenes økte forventninger.

Solvensmarginen i Frende Liv er 163 %.

Hovedtrekk 2019

- Bestandspremie 31.12.2019 er MNOK 975 (895), en vekst på 9 %.
- Resultat før skatt for året er MNOK 158 (40), og totalresultat etter skatt er MNOK 124 (28).
- Egenkapitalavkastning (ROE) etter skatt og konsernbidrag var 28,9 % (8,4).
- Risikoresultat for egen regning for året er beregnet til MNOK 138 (123), tilsvarende erstatningsandel på 60 % (60).
- Ordinært administrasjonsresultat er negativt med MNOK 57 (51) tilsvarende en kostnadsandel på 127 % (126).
- Finansavkastning var MNOK 77 (8), tilsvarende 6,2 % (0,7).

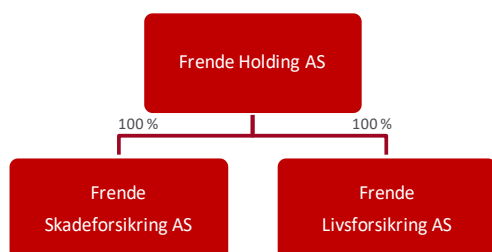
A. Virksomhet og resultater

A.1 Virksomhet

Frende Livsforsikring er en del av Frende Forsikring som omfatter livsforsikringer og skadeforsikringer i Norge. Det tas ingen aktiv risiko i morselskapet ut over eierskapet i Frende Liv og Frende Skade.

Frende Livsforsikrings hovedprodukter er enkle personforsikringer, Innskuddsbasert pensjon med tilhørende innskuddsfritak og gruppelev.

Frende Forsikring eies av 15 frittstående sparebanker hvor fordelingen fremgår av nedenstående illustrasjon.

	Antall aksjer	Andel
Sparebanken Vest	2 684 911	39,7 %
Sparebanken Sør	1 364 844	20,2 %
Sparebanken Øst	891 491	13,2 %
Sparebanken Sogn og Fjordane	676 000	10,0 %
Helgeland Sparebank	532 365	7,9 %
Spareskillingsbanken	110 760	1,6 %
Haugesund Sparebank	104 580	1,5 %
Skudenes & Aakra Sparebank	74 529	1,1 %
Flekkefjord Sparebank	60 482	0,9 %
Fana Sparebank	56 321	0,8 %
Søgne og Greipstad Sparebank	54 173	0,8 %
Voss Sparebank	48 982	0,7 %
Lillesand Sparebank	39 771	0,6 %
Luster Sparebank	36 763	0,5 %
Etne Sparebank	24 028	0,4 %
	6 760 000	100 %

Frende Forsikring er under tilsyn av Finanstilsynet¹. PWC² reviderer årsregnskapene for foretakene i konsernet.

A.2 Forsikringsresultat

Premieinntekter

Selskapet oppnådde MNOK 1 004 i brutto premieinntekter i 2019 sammenlignet med MNOK 933 i 2018, en vekst i forfalt premie på 7,6 %. Overførte premiereserver fra andre forsikringsselskaper utgjorde MNOK 134 sammenlignet med MNOK 59 i 2018.

Selskapet har valgt en produkt- og markedsstrategi der fornyelse av forsikringskontraktene i utgangspunktet skjer 1. januar hvert år. Dette innebærer blant annet at inntektsført andel av nytegnede premie begrenses gjennom året til den delen av premien som er opptjent fra etableringstidspunktet og til neste hovedforfall (dvs. 1. januar). Brutto premie inntektsført i 2019 ble MNOK 467(443) på personrisikoproduktene og MNOK 32 (30) på gruppelev. Inntektsførte premier på henholdsvis innskuddspensjon og IPS ble MNOK 489 (444) og MNOK 16 (16).

¹ Finanstilsynet, Revierstredet 3, Postboks 1187 Sentrum 0107 Oslo

² PricewaterhouseCoopers AS, Sandviksbodene 2A, Postboks 3984 – Sandviken, NO – 5835 Bergen

Erstatninger, endringer i forsikringsforpliktelser og forsikringstekniske avsetninger

Erstatningskostnadene for egen regning i Livvirksomheten var MNOK 223. Dette gir en skadeprosent for egen regning på 60 %, som er tilsvarende nivå som i 2018. Risikoresultat i 2019 er det høyeste i selskapets historie målt i kroner. Gjennom 2019 har det vært en forbedring innenfor det fleste private risikoproduktene med observert nedgang i skadeprosentene for både uføre og dødsdekninger, sammenlignet med 2018. For risikodekningene tilknyttet innskuddsbasert pensjon har det vært en økning i erstatninger sammenlignet med 2018, som var et veldig bra år.

Frekvensutvikling i erstatningssaker er stabilisert etter 2018. Det største antallet meldte saker knytter seg til barne- og ungdomsforsikring og IBP, disse produktene har stått for 70 % av sakene de siste årene. Målt i kroner utgjør erstatninger på barne- og ungdomsforsikring og dødsrisikoforsikring størst beløp av betalte erstatninger, tilsvarende 42 % av selskapets samlede erstatningsutbetalinger.

Endring i premiereserven som er nåverdien av fremtidig utbetaling av uførerente/-pensjon knyttet til innvilgete uføresaker, er MNOK 83 - tilsvarende i 2018 var MNOK 71.

Selskapets avsetninger til erstatningssaker som ikke er oppgjort (RBNS), og erstatningssaker som har inntruffet, men ikke er rapportert (IBNR), følger anerkjente aktuarielle forutsetninger.

Resultatanalyse, i MNOK	Individuell kapital-forsikring	Grupplivs forsikring	Kollektiv pensjons-forsikring	Individuell rente- og pensjonsforsikring	Øvrige produkter	Sum 2019
Finansinntekter & andre inntekter	26,5	4,4	11,6	24,8	9,2	76,5
Renteresultat	26,5	4,4	11,6	24,8	9,2	76,5
Renteresultat 2018	2,6	0,4	1,1	2,4	0,9	7,5
Risikopremie	126,3	25,9	38,5	123,8	59,7	374,3
Erstatninger	36,5	13,9	25,5	101,1	42,0	219,0
Kursreguleringsfond	-	-	1,4	5,5	-	6,9
Tilleggsavsetning	-	-	1,3	5,3	-	6,5
Netto gjenforsikring	0,7	2,2	0,9	-2,6	2,7	3,9
Risikoresultat	89,1	9,9	9,4	14,6	15,0	138,0
Risikoresultat 2018	74,5	6,6	13,5	17,6	10,7	122,9
Administrasjonspremie netto	68,0	6,2	42,8	57,7	32,0	206,7
Andre inntekter	-	-	13,8	-	-	13,8
Administrasjonsavsetning	-	-	0,6	3,0	-	3,5
Driftskostnader	76,8	19,4	69,4	76,4	31,4	273,5
Administrasjonsresultat	-8,8	-13,2	-13,3	-21,7	0,5	-56,6
Administrasjonsresultat 2018	-7,5	-16,3	-45,6	-20,2	-0,3	-89,8
Bransjeresultat f. skatt uten andre kostnader	106,7	1,1	7,8	17,6	24,8	158,0
Bransjeresultat f. skatt uten andre kostnader 2018	69,5	-9,2	-31,0	-0,2	11,3	40,4
Andre kostnader	-0,0	-0,0	-0,0	-0,0	-0,0	-0,1
Resultat f. skatt	106,8	1,1	7,8	17,6	24,8	158,0

Tabell 1: Tabellen viser selskapets rente-, risiko og administrasjonsresultat fordelt per bransje. Beløp er oppgitt i MNOK.

A.3 Investeringsresultat

Selskapets kapitalforvaltning er fokusert på diversifisering og moderat risiko. Plasseringsmidlene som utgjør totalt MNOK 1 429 er ved utgangen av 2019 fordelt på 79,7 % i renteportefølje inklusive 18,1 % i «Hold til forfall» obligasjoner, 9,5 % i aksjefond og 10,8 % i eiendom. Kapitalforvaltningen anses med dette å ha en profil som er tilnærmet bransjepraksis.

Netto inntekter fra investeringer var MNOK 76,5 som tilsvarer en avkastning på 6,2 %. Herav var gjennomsnittlig avkastning på aksjer var 23,2 % og 3,6 % på renter, mens avkastning på eiendom var 7,4 %.

Frende Liv sine produkter tilsier at selskapet har begrensede rentegarantier eller finansiell risiko knyttet til kundemidler. Selskapets renteresultat tilføres derfor i det alt vesentlige egenkapitalen. Kundemidler forvaltes i sin helhet etter kundenes egne investeringsvalg, for kundenes egen risiko.

Liv	Total investerings-avkastning	Total investerings-avkastning
	31.12.2019	31.12.2018
Norske aksjer	2,1	-1,1
Nordiske aksjer	6,4	-1,4
Globale aksjer	16,4	-8,0
Emerging Markets aksjer	0,7	-2,0
Sikring aksjer		-0,4
Aksjer totalt	25,6	-12,9
Eiendom	10,0	9,8
Norske omløpsobligasjoner	16,2	7,2
Norske lån & fordringer	7,4	5,8
Høyrente obligasjoner	4,9	0,2
Globale IG obligasjoner	9,3	-1,3
Andre renter	0,3	
Renter totalt	38,1	11,9
Pensjonsmidler	2,7	-1,2
Total avkastning per 31.12	76,5	7,5

Tabell 2: Tabellen viser finansavkastning fordelt på ulike aktivaklasser. Beløp er oppgitt i MNOK.

A.4 Resultat fra øvrig virksomhet

Selskapets driftskostnader var i 2019 MNOK 274 (293). Årets driftskostnader er inkludert nedskrivning av restverdi system under utvikling med MNOK 9, nedskrivning i 2018 var MNOK 40.

Generelt driftskostnadsnivå er stabilt, kostnadsandel ender på 127,4 % (126 %)

Selskapet har fortsatt fokus på fortsatt effektivisering og automatisering av driften.

Antall ansatte er 66 mot 64 i 2018, mens årsverk er noe økt fra 88 til 94.

Selskapet har ingen andre virksomhetsområder utover forsikringsvirksomhet.

A.5 Andre opplysninger

Selskapet har ingen andre vesentlige opplysninger om virksomhet eller resultater.

B. System for risikostyring og internkontroll

B.1 Generelle opplysninger om systemet for risikostyring og internkontroll

Organisering og ansvarsområder

Styret har det overordnede ansvaret for at risikostyringen er tilfredsstillende etablert i forhold til konsernets soliditet og risikovilje.

Dette innebærer å sikre at:

- det er etablert en klar ansvarsfordeling mellom styret og daglig ledelse
- Frende Forsikring har en klart definert risikoappetitt som er konsistent med strategi og finansielle mål og som følges opp jevnlig
- alle risikoer er tilstrekkelig identifisert
- styringen av alle vesentlige risikoer i Frende Forsikring er hensiktsmessig organisert
- å vedta policyer på vesentlige risikoområder og å innhente informasjon om at de etterleves

Det er opprettet et risikoutvalg for styret i Frende Forsikring. Risikoutvalget bistår styret med å overvåke og styre selskapets samlede risiko og vurdere om selskapets styrings- og kontrollordninger er tilpasset risikonivå og omfang av virksomheten i konsernet.

Styret har for øvrig fastsatt egen styreinstruks.

Konsernsjef

Konsernsjefen er ansvarlig for å gjennomføre strategier og retningslinjer vedtatt av styret. Konsernsjefen skal sørge for at risikostyring gjennomføres, dokumenteres, overvåkes og blir fulgt opp på en forsvarlig måte og i henhold til styrets føringer. Konsernsjefen skal fastsette nødvendige instruksjoner og retningslinjer for hvordan Frende Forsikring sin risikostyring skal gjennomføres i praksis.

Konsernsjefen skal løpende følge opp endringer i selskapets risikoeksponering og informere styret om vesentlige endringer. Konsernsjef skal minimum én gang per år gi styret en samlet vurdering av Frende Forsikring sin risikosituasjon.

Styret har for øvrig fastsatt egen instruks for konsernsjef.

Daglig leder og øvrige ledere i Frende

Daglig leder er primært ansvarlig for å implementere de føringene styret gir i forhold til risikostyring og internkontroll.

Alle ledere er for øvrig ansvarlig for at den løpende risikostyringen innenfor eget ansvarsområde er tilfredsstillende. Dette innebærer:

- å til enhver tid ha oversikt over vesentlige risikoforhold innen eget ansvarsområde
- å følge opp implementering og etterlevelse av tilhørende kontrolltiltak
- å kunne underbygge at hensiktsmessig kontroll av risiko er etablert og fungerer.

Alle ansattes ansvar

Det er de ansatte som påtar virksomheten risiko, gjennom sitt daglige virke. Det primære ansvaret for risikostyring ligger i førstelinjen gjennom ledere og ansatte med god kompetanse og helhetsforståelse for virksomheten. Alle ansatte har ansvar for å

utføre sitt arbeid i tråd med de fullmakter, instruksjoner og retningslinjer som gjelder for den enkelte.

Compliancefunksjonen sitt ansvar

Compliancefunksjonen skal gjennom rådgivning og kontroll avdekke og forebygge risiko relatert til internt og eksternt regelverk.

Ved å vurdere, gi råd om, overvåke og rapportere om compliancerisikoen i Frende Forsikring sine ulike virksomhetsområder og datterselskaper skal funksjonen bidra til at konsernet har lav compliancerisiko. Det er etablert egne complianceansvarlige per foretak i Frende som koordineres av leder for compliance. I tillegg har Frende oppnevnt et personvernombud som skal gi råd om hvordan Frende best mulig kan ivareta kundenes personverninteresse, samt egen hvitvaskingsansvarlig som har et særskilt ansvar for at rutiner på området foreligger, ajourholdes og etterleves.

Risikostyringsfunksjonen sitt ansvar

Risikostyringsfunksjonen skal bistå ledelsen med å gjennomføre risikostyringssystemet på en effektiv måte i konsernet, og sikre at dette er i samsvar med eksterne og interne krav.

Risikostyringsfunksjonen er ansvarlig for å overvåke konsernets risikoprofil og skal ha oversikt over de risikoer Frende Forsikring er eller kan bli eksponert for. Dette inkluderer å rapportere om utvikling av risiko på viktigste risikofaktorer og at hvert foretak er innenfor styrevedtatt risikoappetitt.

Risikostyringsfunksjonen skal minst én gang i året igangsette og organisere en systematisk og helhetlig prosess for vurdering av risiko og kontroll (ORSA-prosessen og internkontroll, jf. også egne policyer på disse områdene).

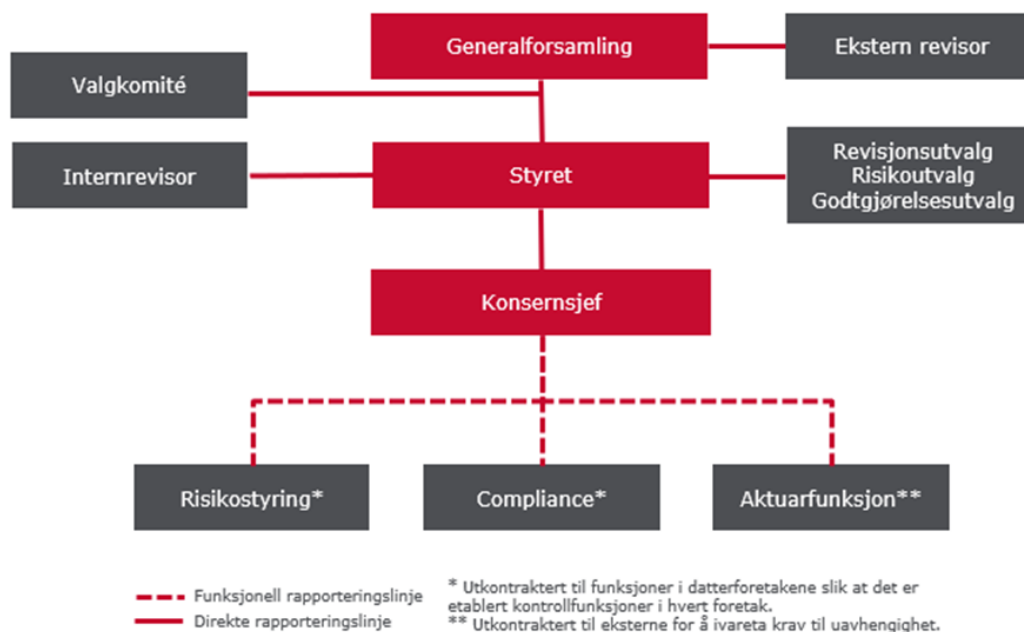
Aktuarfunksjonen

Aktuarfunksjonen har ansvar for å kontrollere og vurdere de forsikringstekniske avsetningene. Aktuarfunksjonen skal også evaluere selskapets tariffer med henhold til sannsynlighet for lønnsom drift og evaluere selskapets gjenforsikringsordninger.

Internrevisjon

Internrevisjon skal overvåke at risikostyring og internkontroll i konsernet fungerer. Internrevisjonen skal basere sitt arbeid på en risikovurdering og innenfor rammene av styrevedtatt årsplan.

Figur 1: Figuren viser organisering av Frende Livsforsikring AS.

Figur 2: Figuren illustrer de tre forsvarslinjene og ansvarsfordelingen mellom dem.

Godtgjørelsesordninger

Frende Forsikring har et enkelt kommuniserbart og åpent belønningssystem. Belønningssystemet skal sammen med utfordrende og spennende arbeidsoppgaver lede til at selskapet fremstår som en attraktiv arbeidsgiver.

Styret beslutter prinsippene for selskapets godtgjørelsesordninger, samt lønn og vilkår for konsernsjef og daglige ledere. Godtgjørelsesutvalget rådgir administrerende direktør i spørsmål som omhandler kompensasjon til ledende ansatte og gir sin innstilling knyttet til lederlønnsprinsipper og godtgjørelsesstrategi og godtgjørelsespakker for selskapets ledende ansatte og ansatte med kontrolloppgaver. Godtgjørelsesutvalget har også en gjennomgang av selskapets retningslinjer for godtgjørelsesordninger.

Maksimal variabel godtgjørelse er satt til 1 månedslønn for samtlige ansatte med unntak av ledergruppen. Ledergruppen har en maksimal variabel godtgjørelse på 1,5 månedslønn. Kriteriene for utdeling av bonus er en funksjon av avkastning på egenkapitalen og bestandsvekst for Frende Forsikring samlet sett.

I tillegg har selskapet innskuddspensjon til alle ansatte og ytelsespensjon til en liten andel av ledelsen.

B.2 Krav til egnethet

Frende har etablert rutiner for egnethetsvurdering av blant annet ledere og kontrollfunksjoner i foretaket. Både ledere og nøkkelpersoner må ha hederligandel og de kvalifikasjoner administrasjonen vurderer som nødvendig for å fylle den konkrete stilling vedkommende skal ivareta i foretaket. Egnethetsvurdering av daglig leder gjennomføres av styret i tilknytning til ansettelsesprosessen. Egnethetsvurdering av andre sentrale funksjoner som nøkkelfunksjoner, gjennomføres i tråd med vedtatte retningslinjer av administrasjonen i foretaket. Egnethetsvurdering og tilhørende dokumentasjon oversendes til Finanstilsynet i tråd med gjeldende regelverk.

B.3 Risikostyringssystemet, herunder egenvurderingen av risiko og solvens

Frende har etablert risikostrategier på alle vesentlige områder som er integrert inn i egne styrende dokumenter. Risikostrategiene skal sikre at virksomheten identifiserer, styrer og følger opp risikoer på alle vesentlige områder.

Risikorammeverket

Risikoappetitt definerer på overordnet nivå virksomhetens vilje til å bære risiko. Styret har definert en risikoappetitt som blir oppdatert minst årlig og vurderes inn i strategien og de vurderinger som gjøres i ORSA-prosessen.

Selskapets risikoprofil reflekterer en vurdering av virksomhetens faktiske eksponering mot de ulike risikotypene i risikouniverset. Risikoprofilen skal måles ved bruk av standardmodellen så langt det lar seg gjøre. For de deler av Frende Livsforsikring sitt risikounivers som ikke dekkes godt nok i standardmodellen, vurderes risikoprofilen ved hjelp av kvalitative vurderinger, og der det er mulig supplert ved kvantifisering av effekter.

Frende Livsforsikring sin overordnede risikoappetitt er definert som:

Figur 3: Figuren viser Frende Livsforsikring sin overordnede risikoappetitt.

Risikoappetitten brytes ned til risikorammer som angir mulig eksponering mot de ulike risikotypene. De konkrete risikorammene fremgår i de underliggende retningslinjene.

Risikostyringsfunksjonen

Risikostyringsfunksjonen rapporterer til CFO og har direkte dialog med styret og ledelsen vedrørende saker innenfor sitt ansvarsområde. Funksjonen har i tråd med Solvens II-regelverket og Finansforetaksloven ansvar for følgende hovedområder:

- Bistand til ledelsen med å gjennomføre risikostyringssystemet på en effektiv måte
- Overvåke risikostyringssystemet
- Rapportering om risikoeksponering og rådgivning til ledelsen om risikostyrings spørsmål
- Identifisering og vurdering av nye risikoer

Identifisering av risiko

Operasjonelle risikoer blir identifisert basert på en analyse av sannsynlighet for at en hendelse inntreffer og konsekvensen det har for at vi når vårt mål bilde.

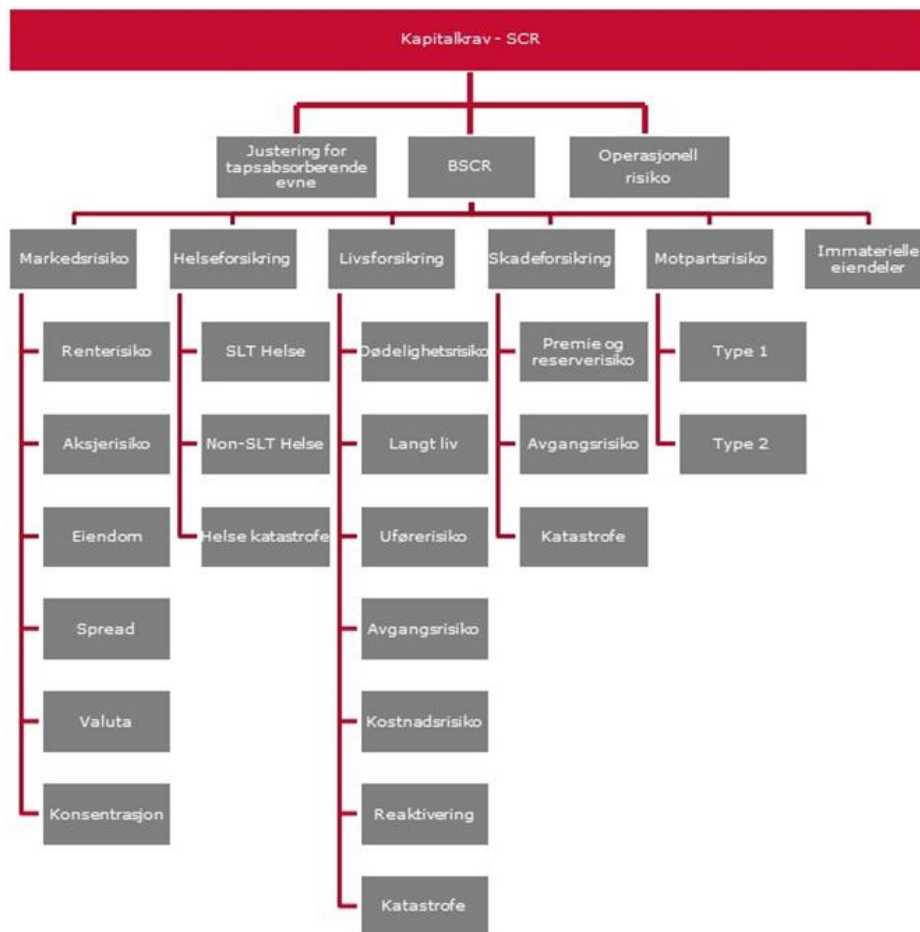
Risikovurderingen gjøres årlig med utgangspunkt i arbeidsprosesser i hver enhet og rapporteres videre til styret og ledelsen.

Måling av risiko

Frende Livsforsikring benytter standardmodellen sine forutsetninger og resultater for å beregne risiko og tilhørende kapitalkrav for alle risikokategorier. Standardmodellen benyttes både i kapitalframskrivningen, og for å teste at risikoprofilen er i tråd med risikoappetitten og gjeldende risikorammer. Som figuren nedenfor viser dekker standardmodellen alle vesentlige risikokategorier med unntak av strategisk risiko.

Standardmodellen er kalibrert slik at det skal være 0,05 % sannsynlighet for at et samlet tap over en periode på 12 måneder overstiger det beregnede kapitalkravet.

Vår vurdering er at vår samlede risiko er ivaretatt gjennom beregningene og forutsetningene som ligger til grunn i standardmodellen.

Figur 4: Figuren viser alle moduler og undermoduler som inngår i beregningen av kapitalkravet.

Rapportering av risiko

Alle ledere har løpende ansvar for å overvåke, rapportere og bekrefte risiko- og kontrollsituasjon på egne områder. Dette gjøres minst én gang i året i en sentralisert styrt risikovurderingsprosess. Eksponering i de største risikokategoriene analyseres kvartalsvis og rapporteres halvårlig til styret og ledelsen.

Det utarbeides en halvårlig risikorapport som skal gi styret og ledelsen oversikt over de største risikoene. Fremde er eksponert for og utviklingen i disse.

Resultatene fra ORSA-prosessen oppsummeres i en rapport i henhold til policy for ORSA og policy for internkontroll.

Styret mottar årlig rapport fra aktuar-, compliance- og internrevisjonsfunksjonen i henhold til instruks.

Prosess for egenvurdering av risiko og solvenssituasjon

Det gjennomføres årlig en egenvurdering av risiko- og solvenssituasjonen (ORSA-prosessen) per underliggende forsikringsselskap, samt en konsolidert rapport for Frende Forsikring. ORSA-prosessen tar utgangspunkt i vår eksponering og en vurdering av stresstester på våre største risikokategorier strategi og femårig forretningsprognose. Det blir gjennomført stress- og scenarioanalyser for å vurdere effekten av ulike økonomiske nedgangsscenarioer ut planperioden.

Styret behandler ORSA gjennom året som det fremkommer av årshjulet nedenfor. Fra og med 2016 har Frende også hatt et risikoutvalg som bistår styret med forberedelse av saker relatert til risikostyringen, herunder ORSA.

Figur 5: Figuren illustrerer gjennomføringen av ORSA-prosessen i Frende.

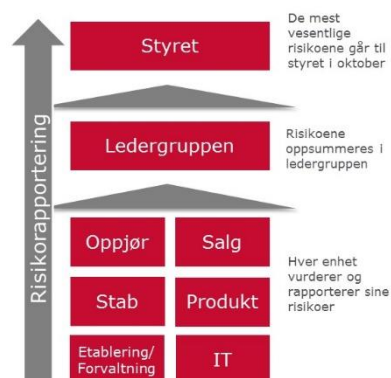
B.4 Internkontrollsystem

Det gjennomføres årlig en internkontroll og risikovurderingsprosess for å vurdere våre prosesser og eksisterende risikoreduserende tiltak. Prosessen involverer alle avdelinger i Frende og ledergruppen.

Internkontrollen baseres på en vurdering av sannsynlighet og konsekvens i de arbeidsprosesser som er definert i de respektive enhetene.

En samlet vurdering av risikosituasjonen forelegges styret.

Foretaket har etablert en compliancefunksjon i tråd med kravene i gjeldende regelverk. Funksjonen rapporterer til administrerende direktør og styret. Rollen utøves i samsvar med styrets vedtatte instruks for compliancefunksjonen.

Figur 6: Figuren viser hvordan risikoene rapporteres fra hver enhet og opp til ledergruppen og styret.

B.5 Internrevisjonsfunksjon

Internrevisjonen kontrollerer at foretakene i konsernet er organisert og drives på en forsvarlig måte og i samsvar med gjeldende krav til virksomheten.

Internrevisjonen gjennomfører sine prosjekter i henhold til årlig revisjonsplan som behandles og besluttes av styret.

Utøvelsen av internrevisjonsfunksjonen er utkontraktert til EY. På den måten forblir funksjonen uavhengig og objektiv i forhold til virksomheten den undersøker.

B.6 Aktuarfunksjon

Aktuarfunksjonen rapporterer til styret og har direkte dialog med styret og ledelsen vedrørende saker innenfor sitt ansvarsområde. Funksjonen har i tråd med Solvens II-regelverket og Finansforetaksloven ansvar for følgende hovedområder:

- Prosess for fastsettelse av forsikringstekniske avsetninger til Solvens II-formål
- Uttale seg om selskapets retningslinjer for tegning av forsikringer
- Uttale seg om selskapets reassuranseprogram
- Bidra til en effektiv implementering av selskapets risikostyringssystem
- Aktuarfunksjonens rapport til styret og ledelsen

Utøvelsen av aktuarfunksjonen er utkontraktert for å ivareta uavhengighet.

B.7 Utkontraktering

Styret har vedtatt retningslinjer for utkontraktering fra Frende. Retningslinjene er gjenstand for årlig styrebehandling. Det er etablert struktur for risikovurdering av utkontrakterte prosesser, og det gjennomføres kontroll og rapportering av utkontrakterte prosesser og funksjoner. All utkontraktering fra Frende meldes Finanstilsynet.

B.8 Andre opplysninger

Det er foretakets vurdering at system for risikostyring og internkontroll er hensiktsmessig med hensyn til arten, omfanget og kompleksiteten av risikoene som er knyttet til foretakets virksomhet.

C. Risikoprofil

C.1 Forsikringsrisiko

Vi dekker våre kunder for økonomisk tap som følge av død, ulykke og sykdom. Forsikringsrisikoen er knyttet til at erstatningskostnadene blir vesentlig forskjellig fra det som er forventet.

Det er mange faktorer som kan påvirke erstatningsforløpet. Blant uførhet og død vil mange av endringene typisk utvikle seg gradvis over tid.

Vår forsikringsportefølje består i hovedsak av standardiserte produkter innen privatmarkedet. Vi har en relativt lav eksponering mot bedriftsmarkedet. Vi har ingen produkter med risiko ut over hva som er vanlig i norsk livsforsikring.

Vårt produktspekter består for det meste av enkle risikoprodukter av ett års varighet og klart avtalte forsikringssummer. Unntakene er erstatningsutbetalingene i tilknytning til uførepensjon hvor forpliktelsen er langvarig med tilhørende renterisiko og langvarig biometrisk risiko. Vi tilbyr produkter med avkastningsgaranti, men porteføljen er foreløpig svært begrenset.

Vi har et fokus på å øke porteføljen, men et enda større fokus på lønnsomhet. Av den grunn er vi selektive med hensyn til hvilke bransjer og risikoer vi eksponerer oss mot og har tegningsretningslinjer og systemer som er med på å styre inntegning av ny virksomhet mot lave og kjente risikoer. I tillegg er vi restriktive innenfor bransjer der det er uvanlige typer risikoer og der det ikke er lett å få en stor nok portefølje til å få risikoutjevning.

Vi kjøper gjenforsikring for å dekke store hendelser slik at vår største egenregning per hendelse er MNOK 5.

C.2 Markedsrisiko

Vi forvalter kapitalen for å få tilstrekkelig avkastning til å dekke fremtidige forsikringsforpliktelser og for å bedre avkastningen på egenkapitalen. Vi er gjennom dette eksponert for risikoen for tap som en følge av uventede svingninger i finansmarkedene.

Frende Livsforsikring sin aksjeportefølje består utelukkende av børsnoterte aksjer, eksternt forvaltet gjennom veldiversifiserte fondsstrukturer.

Aksjeporteføljen er satt sammen av andeler i aksjefond med betydelig innslag av stabile aksjer (lav beta) som normalt skal medføre mindre kurssvingninger enn markedet, og som har til hensikt å gjøre det bedre enn markedet i perioder med fallende verdier.

Eiendomsporteføljen er foretatt gjennom investering i egnede veldiversifiserte fondsstrukturer med hovedfokus på investering i kontor og handelsbygg i de største byene i Norge.

Den nest største risikokategorien til Frende Livsforsikring er knyttet til kredittrisiko (spreadrisiko) i renteporteføljen. Av Frende Liv sine plasseringsmidler er om lag 80 %

investert i rentemarkedet, med fokus på en veldiversifisert portefølje av norske og internasjonale høykvalitets obligasjoner (investment grade).

Frende Livsforsikring sine motparter i renteporteføljen er som hovedregel gjenstand for en grundig analyse og kredittvurdering av forvalter, og det tilordnes konkrete investeringsrammer per motpart. Som følge av karakteristika ved det norske rentemarkedet er en andel av Frende Livsforsikring sin renteportefølje investert i utstedere som ikke har offisiell rating fra S&P, Moody's eller Fitch (hovedsakelig banker og boligkredittforetak). Kredittrisikoen knyttet til disse motpartene vurderes som lav.

C.3 Kredittrisiko

Vi pådrar oss kredittrisiko gjennom avtaler vi inngår med eksterne aktører gjennom forsikringene vi selger, investeringene vi foretar oss og gjenforsikringsavtaler. Kredittrisiko defineres her som risiko for tap som følge av at våre motparter ikke kan innfri sine forpliktelser.

Reassuranseprogrammet er fordelt på flere motparter, alle med en offisiell rating på minimum A. Det er ingen pågående konflikter der vi har problemer med å kreve inn våre rettmessige krav fra våre reassurandører.

C.4 Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risiko for at vi ikke har tilstrekkelig likviditet til å betale erstatninger og dekke løpende driftskostnader som lønn og husleie.

Selskapets forretningsdrift er ikke av en slik karakter at det er vesentlig risiko for likviditetskrise. Vi mottar premien på forskudd og investerer størstedelen av forvaltningskapitalen i likvide midler slik at det til enhver tid skal være nok til å dekke forventede utbetalinger.

Ved skader av en slik størrelse at de dekkes av selskapets reassuranseprogram vil det bli utarbeidet en betalingsplan slik at selskapets likviditetssituasjon ikke blir vesentlig påvirket.

Samlet forventet profitt i fremtidig premie (EPIFP) er per 31.12.2019 MNOK 182.

C.5 Operasjonell risiko

Med operasjonell risiko menes uønskede hendelser som en følge av svikt i interne arbeidsprosesser, feil begått av ansatte, misligheter og kriminalitet, systemsvikt eller eksterne hendelser som kan lede til økonomisk tap eller tap av omdømme.

Vi definerer også compliance- og omdømmerisiko som den del av operasjonell risiko. Dette inkluderer risiko for brudd på lovgivning i forhold til GDPR og anti-hvitvasking som selskapet har hatt et stort fokus på de siste årene. Compliancerisiko er risikoen for offentlige sanksjoner, økonomisk tap eller tap av omdømme som en følge av manglende etterlevelse av interne og eksterne regler. Omdømmerisiko er risiko for tap som en følge av redusert omdømme i forhold til kunder eller regulerende myndigheter.

Avdelingslederne er ansvarlig for å identifisere og kontrollere de operasjonelle risikoene innenfor sine operative områder. Vi har siden oppstarten i 2008 gjennomført årlige risikokartlegginger som involverer alle avdelinger og ledergruppen. De største risikoene blir vurdert i ledergruppen og rapportert videre til styret og risikoutvalget. Vi har ikke identifisert operasjonelle risikoer som skiller seg ut i forhold til hva som kan forventes i et forsikringselskap av vår størrelse.

Frende har etablert rutiner for å identifisere, overvåke og treffe tiltak som reduserer risikoen for uønskede hendelser. Dette omfatter blant annet:

- Årlig internkontrollvurdering innen alle områder i Frende Livsforsikring
- Årlig ledelsesbekreftelse på internkontroll
- System for avviksrapportering
- Vurderinger og anbefalinger fra internrevisor
- Årlig vurdering fra compliance

C.6 Andre vesentlige risikoer

I tillegg til de rent finansielle risikoene er Frende eksponert for en forretnings- og strategirisiko som ikke fullt ut er dekket av de øvrige risikokategoriene. Risikoen oppstår som en følge av eksterne faktorer som påvirker våre interesser og kan lede til uventede inntekts- eller kostnadssvingninger eller endret kundeadferd. Dette kan for eksempel være nye konkurrenter, endringer i markedet, nye innovative løsninger eller reguleringer.

C.7 Andre opplysninger

Selskapet har ingen vesentlige usikrede risikokonsentrasjoner eller andre vesentlige opplysninger om foretakets risikoprofil.

D. Verdsetting for solvensformål

Under Solvens II kreves det at eiendeler og forpliktelser verdsettes til markedsverdi. Det innebærer at både eiendeler og forpliktelser skal settes til det beløpet man må betale for å overføre forpliktelsene til en annen selvstendig og uavhengig aktør.

I de etterfølgende avsnittene har vi beskrevet sentrale antagelser og vurderinger som ligger til grunn for verdsettelse av eiendeler og forpliktelser i Solvens II.

D.1 Eiendeler

På eiendelsiden er det verdsettingen av følgende poster som har størst betydning for tilgjengelig kapital; immaterielle eiendeler, obligasjoner som føres til amortisert kost og størrelsen på reassurandørenes andel av forsikringstekniske avsetninger.

For at immaterielle eiendeler skal inkluderes i tilgjengelig kapital under Solvens II stilles det eksplisitte krav til at vi kan realisere verdien ved salg av eiendelen. I tillegg vil det komme et tilhørende kapitalkrav på 80 % av verdien. Vi har per i dag valgt å sette verdien av immaterielle eiendeler til null i Solvens II-balansen.

For «Hold til Forfall»-obligasjoner er verdien under Solvens II-balansen satt til markedsverdi.

Verdien på reassurandørenes andel av forsikringstekniske avsetninger blir noe redusert. Dette kommer som en følge av noe lavere brutto erstatningsavsetninger under Solvens II.

D.2 Forsikringstekniske avsetninger

Forsikringsforpliktelser i Solvens II balansen er beregnet til beste estimat av premie- og erstatningsavsetning, i tillegg til en risikomargin som reflekterer tredjeparts kapitalkostnader ved å overta disse forpliktelsene. Beste estimat på erstatningsforpliktelse er neddiskontert kontantstrøm over forpliktelsens levetid, mens beste estimat av premieavsetningen er definert som nåverdien av ikke-inntrufne skader, omkostninger og fremtidige premier knyttet til løpende forsikringsavtaler. I disse beregningene inngår selskapets antagelser om fremtidige skadeprosenter, kostnadsprosenter og avgangsprosenter.

All diskontering av beste estimat forpliktelsene er gjennomført ved å benytte EIOPA sin risikofrie rentekurve for Norge uten volatilitetsjustering.

Premiereserver utgjør nåverdien av forsikringsforpliktelser i henhold til beregningsgrunnlagene som er lagt til grunn for de enkelte forsikringsavtaler.

Forsikringsforpliktelser i regnskapsbalansen er ikke opptjent premie som følge av periodisering av forfalt premie etter pro rata prinsippet, nominell erstatningsavsetning tilsvarende skadetilfeller inntruffet, men ikke oppgjort på balansetidspunktet og premiereserver for fremtidige utbetalinger for flerårige kontrakter hvor det er avtalt årlige erstatningsutbetalinger.

Beregningen av nominell erstatningsavsetning tilsvarende skadetilfeller inntruffet, men

ikke oppgjort på balansetidspunktet baserer seg i utgangspunktet på erfaringer fra bransjen, men er i noen bransjer justert ettersom selskapets egne datagrunnlag og erfaringer anses tilstrekkelig nok til å benyttes som grunnlag.

	Regnskap	Solvens II
Forsikringstekniske avsetninger, brutto	5 326	5 157
Reassurandørens andel av forsikringstekniske avsetninger	80	80
Risikomargin		75
Forsikringstekniske avsetninger, netto	5 247	5 152

Beskrivelse	Solvens II - verdsetting av forsikringsteknisk avsetninger, fordelt per hovedbransje			Total
	Helse, likt liv	Helse, likt skade	Liv	
Beste estimat av forsikringstekniske avsetninger, brutto	807	115	4 234	5 157
Reassurandørens andel	46	34		80
Beste estimat av forsikringstekniske avsetninger, netto	761	81	4 234	5 077
Risikomargin	48	17	9	75
Avsetninger totalt, netto	810	99	4 243	5 152

Den største forskjellen mellom avsetningene i regnskapet og Solvens II kommer som en følge av at vi beregner avsetningene basert på alle inn- og utgående kontantstrømmer innenfor kontraktens grenser. Frende har vært konservative i disse beregningene og definert alle våre produkter, med unntak av uførereinter/-pensjoner, til å ha ett års varighet.

Usikkerheten i de forsikringstekniske beregningene anses i utgangspunktet å ikke være av særlig betydning. Alle bransjene er i utgangspunktet klassifisert som personrisiko av høyest ett års varighet. De produktene hvor usikkerhetene forventes størst er:

- Uførereinter/-pensjoner siden erstatningsavviklingen har noe lengre haler enn øvrige produkter.
- Barne- og ungdomsforsikring grunnet kompleks sammensetning av dekninger, lange avviklingshaler og generelt få tilgjengelige bransjedata.

D.3 Andre forpliktelser

Utsatt skatteforpliktelse øker som en følge av endret verdsetting av eiendeler og forpliktelser.

Forventet utbytte føres ikke som en forpliktelse i Solvens II-balansen, men trekkes fra i avstemmingsreserven.

Ut over dette har selskapet ingen andre forskjeller mellom forpliktelsene i Solvens II-balansen og finansregnskapet.

D.4 Alternative verdsettingsmetoder

Selskapet benytter seg ikke av alternative verdsettingsmetoder.

D.5 Andre opplysninger

Selskapet har ingen andre vesentlige opplysninger om verdsetting av eiendeler og forpliktelser til solvensformål.

E. Kapitalforvaltning

E.1 Ansvarlig kapital

Tellende kapitalposter i kapitalgruppe 1 utgjør 85 % av samlet tellende kapital. Av øvrige poster er det kun risikoutjevningfondet på MNOK 76 som er klassifisert som kapitalgruppe 2. Vi har ikke kapital i kapitalgruppe 3.

Eiendeler minus forpliktelser i henhold til Solvens II prinsipper	548
Foreslått utbytte	-
Ansvarlig lån	-
Basiskapital	548
Annen kapital	-
Tellende kapital til å dekke solvenskapitalkravet	548
Kapitalgruppe 1	472
Kapitalgruppe 2	76
Kapitalgruppe 3	-
Supplerende kapital	-
Sum tilgjengelig kapital til å dekke SCR	548

Tabell 3: Tabellen viser sammensetningen av ansvarlig kapital. Beløp er oppgitt i MNOK.

De største forskjellene mellom Solvens II-balansen og regnskapsbalansen kommer som en følge av:

- Immaterielle eiendeler er verdsatt til null i Solvens II-balansen
- Hold-til-forfall porteføljen er verdsatt til markedsverdi
- Inkludering av forventet fremtidig fortjeneste i framtidige premier
- Neddiskontering av fremtidige forpliktelser
- Ulik verdi på utsatt skatt som en følge av forskjellige verdsettelse av eiendeler og forpliktelser

Forventet fortjeneste i framtidige premier er en konsekvens av at premieavsetningen går fra dagens prinsipp om uopptjent premie til et beste estimat og definisjonen av kontraktens grenser. Med dagens forventede lønnsomhet innebærer det at vi inkluderer en forventet fremtidig fortjeneste i tilgjengelig kapital. Per 31.12.2019 utgjør fremtidig forventet profitt MNOK 182.

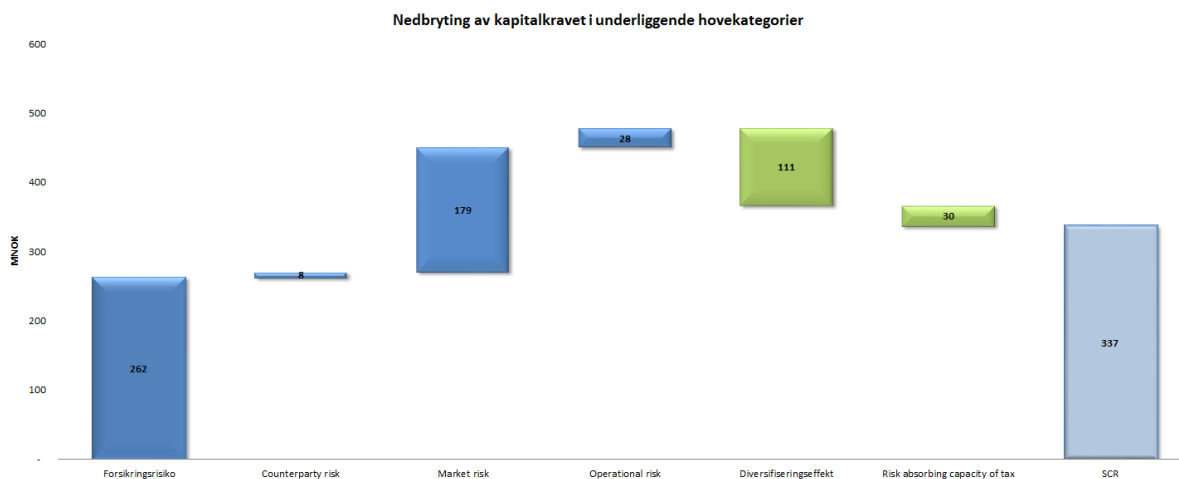
E.2 Solvenskapitalkrav og minstekapitalkrav

Frende Livsforsikring har ved utgangen av 2019 et kapitalkrav i henhold til standardmodellen på MNOK 337 etter diversifiseringseffekter. Ansvarlig kapital utgjør MNOK 505 etter utbytte, noe som gir en solvensmargin på 150 %. Minstekapitalkravet er MNOK 152.

Analyse av kapitalkravet

Den klart største risikokategorien er forsikringsrisiko, som alene står for et kapitalkrav på MNOK 262. Dette utgjør i størrelsesorden 55 % av kapitalkravet før diversifisering. Videre utgjør kapitalkravet knyttet til markedsrisiko MNOK 179, mens operasjonell risiko og motpartsrisiko utgjør hhv MNOK 28 og MNOK 8.

Diversifiseringseffekter og justering for den tapsabsorberende evnen som følge av utsatt skatteforpliktelse reduserer tapspotensialet med henholdsvis MNOK 111 og MNOK 30.

Figur 7: Figuren viser størrelsen på kapitalkravet for hver av de underliggende risikokategoriene. Beløp er oppgitt i MNOK.

Beregning av minstekapitalkravet

Vi benytter følgende input til å beregne minstekapitalkravet:

	Non-Life activities	
	Beste estimat av forsikringstekniske avsetninger (f.e.r)	Forfalt premie siste 12 måneder (f.e.r.)
Forsikring mot inntektstap	81	58

	Life activities	
	Beste estimat av forsikringstekniske avsetninger (f.e.r.)	Net (of reinsurance/SPV) total capital at risk
Forpliktelser med overskuddsdeling - garanterte ytelser	466	
Forpliktelser med overskuddsdeling - fremtidige diskresjonære ytelser	0	
Forsikringsforpliktelser med investeringsvalg	4 270	
Andre livsforsikrings- og helseforsikringsforpliktelser, inkl. gjenforsikringsforpliktelser	296	
Sum udekket risiko for alle livsforsikringsforpliktelser, inkl. gjenforsikringsforpliktelser		182 954

Tabell 4: Tabellene viser input benyttet for beregning av minstekapitalkravet. Beløp er oppgitt i MNOK.

E.3 Bruk av den durasjonsbaserte undermodulen for aksjerisiko ved beregningen av solvenskapitalkravet

Selskapet benytter ikke den durasjonsbaserte undermodulen for aksjerisiko.

E.4 Forskjeller mellom standardformelen og benyttede interne modeller

Selskapet benytter ikke interne modeller for beregning av det regulatoriske kapitalkravet.

E.5 Manglende oppfyllelse av minstekapitalkravet og manglende oppfyllelse av solvenskapitalkravet

Selskapet har oppfylt både minstekapitalkravet og solvenskapitalkravet i perioden.

E.6 Andre opplysninger

Selskapet har ingen andre vesentlige opplysninger.

Vedlegg: Kvantitativ del

S.02.01.01 - Balance Sheet

		Solvency II value
		C0010
Assets		
Goodwill	R0010	
Deferred acquisition costs	R0020	
Intangible assets	R0030	0
Deferred tax assets	R0040	0
Pension benefit surplus	R0050	0
Property, plant & equipment held for own use	R0060	5 716 618
Investments (other than assets held for index-linked and unit-linked contracts)	R0070	1 430 715 634
Property (other than for own use)	R0080	0
Participations and related undertakings	R0090	0
Equities	R0100	0
Equities - listed	R0110	0
Equities - unlisted	R0120	0
Bonds	R0130	959 964 263
Government Bonds	R0140	144 961 007
Corporate Bonds	R0150	815 003 256
Structured notes	R0160	0
Collateralised securities	R0170	0
Collective Investments Undertakings / Investments funds	R0180	467 689 131
Derivatives	R0190	72 995
Deposits other than cash equivalents	R0200	2 989 245
Other investments	R0210	0
Assets held for index-linked and unit-linked contracts	R0220	4 266 126 922
Loans and mortgages	R0230	0
Loans on policies	R0240	0
Loans and mortgages to individuals	R0250	0
Other loans and mortgages	R0260	0
Reinsurance recoverables from:	R0270	79 651 700
Non-life and health similar to non-life	R0280	33 697 041
Non-life excluding health	R0290	0
Health similar to non-life	R0300	33 697 041
Life and health similar to life, excluding health and index-linked and unit-linked	R0310	45 954 659
Health similar to life	R0320	45 954 659
Life excluding health and index-linked and unit-linked	R0330	0
Life index-linked and unit-linked	R0340	0
Deposits to cedants	R0350	0
Insurance and intermediaries receivables	R0360	8 113 510
Reinsurance receivables	R0370	37 592 466
Receivables (trade, not insurance)	R0380	35 000 000
Own shares	R0390	0
Amounts due in respect of own fund items or initial fund called up but not yet paid in	R0400	0
Cash and cash equivalents	R0410	27 790 724
Any other assets, not elsewhere shown	R0420	0
Total assets	R0500	5 890 707 574

Liabilities		Solvency II value
		C0010
Technical provisions – non-life	R0510	132 244 221
Technical provisions – non-life (excluding health)	R0520	0
TP calculated as a whole	R0530	0
Best Estimate	R0540	0
Risk margin	R0550	0
Technical provisions - health (similar to non-life)	R0560	132 244 221
TP calculated as a whole	R0570	0
Best Estimate	R0580	114 943 866
Risk margin	R0590	17 300 356
Technical provisions - life (excluding index-linked and unit-linked)	R0600	854 609 194
Technical provisions - health (similar to life)	R0610	854 609 194
TP calculated as a whole	R0620	0
Best Estimate	R0630	806 121 580
Risk margin	R0640	48 487 615
Technical provisions – life (excluding health and index-linked and unit-linked)	R0650	0
TP calculated as a whole	R0660	0
Best Estimate	R0670	0
Risk margin	R0680	0
Technical provisions – index-linked and unit-linked	R0690	4 239 604 004
TP calculated as a whole	R0700	0
Best Estimate	R0710	4 230 732 998
Risk margin	R0720	8 871 006
Other technical provisions	R0730	
Contingent liabilities	R0740	0
Provisions other than technical provisions	R0750	22 835 757
Pension benefit obligations	R0760	5 537 074
Deposits from reinsurers	R0770	0
Deferred tax liabilities	R0780	29 755 774
Derivatives	R0790	0
Debts owed to credit institutions	R0800	0
Financial liabilities other than debts owed to credit institutions	R0810	0
Insurance & intermediaries payables	R0820	0
Reinsurance payables	R0830	0
Payables (trade, not insurance)	R0840	54 612 146
Subordinated liabilities	R0850	0
Subordinated liabilities not in BOF	R0860	0
Subordinated liabilities in BOF	R0870	0
Any other liabilities, not elsewhere shown	R0880	3 500 000
Total liabilities	R0900	5 342 698 170
Excess of assets over liabilities	R1000	548 009 403,339

S.05.01.01 – Premiums, claims and expenses by line of business

	Line of Business for:		Total
	Income protection insurance		
		C0020	C0200
Premiums written			
Gross - Direct Business	R0110	122 307 176	122 307 176
Gross - Proportional reinsurance accepted	R0120	-	-
Gross - Non-proportional reinsurance accepted	R0130	-	-
Reinsurers' share	R0140	-	-
Net	R0200	122 307 176	122 307 176
Premiums earned			
Gross - Direct Business	R0210	91 730 382	91 730 382
Gross - Proportional reinsurance accepted	R0220	-	-
Gross - Non-proportional reinsurance accepted	R0230	-	-
Reinsurers' share	R0240	-	-
Net	R0300	91 730 382	91 730 382
Claims incurred			
Gross - Direct Business	R0310	92 002 658	92 002 658
Gross - Proportional reinsurance accepted	R0320	-	-
Gross - Non-proportional reinsurance accepted	R0330	-	-
Reinsurers' share	R0340	640 972	640 972
Net	R0400	91 361 685	91 361 685
Changes in other technical provisions			
Gross - Direct Business	R0410	-	-
Gross - Proportional reinsurance accepted	R0420	-	-
Gross - Non-proportional reinsurance accepted	R0430	-	-
Reinsurers' share	R0440	-	-
Net	R0500	-	-
Expenses incurred	R0550	31 416 009	31 416 009
Other expenses	R1200	-	-
Total expenses	R1300	-	31 416 009

	Line of Business for: life obligations			Total
	Health insurance	Index-linked and unit-linked insurance		
	C0210	C0230	C0300	
Premiums written				
Gross	R1410	-120 293 518	423 018 621	302 725 104
Reinsurers' share	R1420	-	-	-
Net	R1500	-120 293 518	423 018 621	302 725 104
Premiums earned				
Gross	R1510	489 133 866	423 018 621	912 152 487
Reinsurers' share	R1520	-	-	-
Net	R1600	489 133 866	423 018 621	912 152 487
Claims incurred				
Gross	R1610	125 945 670	-	125 945 670
Reinsurers' share	R1620	-4 426 412	-	-4 426 412
Net	R1700	130 372 083	-	130 372 083
Changes in other technical provisions				
Gross	R1710	-	-	-
Reinsurers' share	R1720	-	-	-
Net	R1800	-	-	-
Expenses incurred	R1900	242 106 758	-	242 106 758
Other expenses	R2500	-	-	-
Total expenses	R2600	-	-	242 106 758

S.12.01.01 – Life and Health SLT Technical Provisions

		Index-linked and unit-linked insurance			Total (Life other than health insurance, incl. Unit-Linked)	Health insurance (direct business)			Total (Health similar to life insurance)
		Contracts without options and guarantees	Contracts with options and guarantees			Contracts without options and guarantees	Contracts with options and guarantees		
		C0030	C0040	C0050	C0150	C0160	C0170	C0180	C0210
Technical provisions calculated as a whole	R0010								
Total Recoverables from reinsurance/SPV and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default associated to TP as a whole	R0020								
Technical provisions calculated as a sum of BE and RM									
Best Estimate									
Gross Best Estimate	R0030		4 234 369 569	0	4 234 369 569		807 418 692	-	807 418 692
Total Recoverables from reinsurance/SPV and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default	R0080		0	0	-		45 954 659	-	45 954 659
Best estimate minus recoverables from reinsurance/SPV and Finite Re - total	R0090		4 234 369 569	0	4 234 369 569		761 464 033	-	761 464 033
Risk Margin	R0100	8 870 388			8 870 388	48 484 235			48 484 235
Amount of the transitional on Technical Provisions									
Technical Provisions calculated as a whole	R0110								
Best estimate	R0120								
Risk margin	R0130								
Technical provisions - total	R0200	4 243 239 957			4 243 239 957	855 902 927			855 902 927

S.17.01.01 – Non-Life Technical Provisions

		Income protection insurance	Total Non-Life obligation
		C0030	C0180
Technical provisions calculated as a whole	R0010	0	0
Total Recoverables from reinsurance/SPV and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default associated to TP as a whole	R0050	0	0

Technical provisions calculated as a sum of BE and RM

Best estimate

Premium provisions			
Gross	R0060	-16 925 586	-16 925 586
Total recoverable from reinsurance/SPV and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default	R0140	0	0,0
Net Best Estimate of Premium Provisions	R0150	-16 925 586	-16 925 586

Claims provisions			
Gross	R0160	131 869 451	131 869 451
Total recoverable from reinsurance/SPV and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default	R0240	33 697 041	33 697 041
Net Best Estimate of Claims Provisions	R0250	98 172 410	98 172 410

Total Best estimate - gross	R0260	114 943 866	114 943 866
Total Best estimate - net	R0270	81 246 824	81 246 824
Risk margin	R0280	17 299 150	17 299 150

Amount of the transitional on Technical Provisions			
Technical Provisions calculated as a whole	R0290	0	0
Best estimate	R0300	0	0
Risk margin	R0310	0	0

Technical provisions - total			
Technical provisions - total	R0320	132 243 016	132243015,5
Recoverable from reinsurance contract/SPV and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default - total	R0330	33 697 041	33697041,27
Technical provisions minus recoverables from reinsurance/SPV and Finite Re - total	R0340	98 545 974	98545974,25

S.19.01.01 Non-Life Insurance Claims (samlet for alle bransjer)

Gross Claims Paid (non-cumulative) - Development year

S.19.01.01.01

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15 & +
Prior																0
N-14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
N-13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
N-12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
N-11	431 809	1 666 805	150 000	0	0	0	0	25 147	0	0	0	0	0	0	0	0
N-10	6 635 676	1 585 144	1 547 935	1 083 587	0	338 643	76 636	42 154	0	333 329	0	0	0	0	0	0
N-9	2 011 365	1 391 096	327 965	0	0	365 577	185 352	1 388 640	0	0	0	0	0	0	0	0
N-8	1 927 198	511 066	151 282	389 451	186 923	1 497 905	695 048	321 480	145 325	0	0	0	0	0	0	0
N-7	657 214	500 000	0	47 530	292 739	441 569	607 174	0	0	0	0	0	0	0	0	0
N-6	691 977	405 880	980 128	431 423	2 294 137	2 451 783	2 430 789	0	0	0	0	0	0	0	0	0
N-5	3 879 729	4 705 346	3 277 040	2 621 754	235 578	1 888 418	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
N-4	1 077 161	5 689 720	264 264	1 122 779	519 310	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
N-3	2 751 730	9 012 656	3 682 970	1 514 683	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
N-2	4 852 071	9 326 381	1 874 981	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
N-1	5 612 860	7 746 840	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
N	8 887 421	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Gross Claims Paid (non-cumulative) - Current year, sum of years (cumulative)

S.19.01.01.02

		In Current year	Sum of years (cumulative)
		C0170	C0180
Prior	R0100	0	0
N-14	R0110	0	0
N-13	R0120	0	0
N-12	R0130	0	0
N-11	R0140	0	2 273 762
N-10	R0150	0	11 643 103
N-9	R0160	0	5 669 995
N-8	R0170	145 325	5 825 678
N-7	R0180	0	2 546 225
N-6	R0190	2 430 789	9 686 117
N-5	R0200	1 888 418	16 607 866
N-4	R0210	519 310	8 673 234
N-3	R0220	1 514 683	16 962 039
N-2	R0230	1 874 981	16 053 433
N-1	R0240	7 746 840	13 359 700
N	R0250	8 887 421	8 887 421
Total	R0260	25 007 767	118 188 573

Gross undiscounted Best Estimate Claims Provisions - Development year

S.19.01.01.03

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15 & +
Prior																0,00
N-14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
N-13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
N-12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
N-11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
N-10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
N-9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
N-8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
N-7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
N-6	0	0	0	1 246 509	504 574	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
N-5	0	0	2 699 897	1 605 959	512 022	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
N-4	0	7 817 573	3 100 778	1 843 871	586 963	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
N-3	27 453 164	8 628 937	3 452 637	2 052 324	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
N-2	33 546 068	10 633 988	4 296 225	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
N-1	35 665 520	11 320 888	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
N	37 389 263	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Gross discounted Best Estimate Claims Provisions - Current year, sum of years (cumulative)

S.19.01.01.04

		Year end (discounted data)
		C0360
Prior	R0100	0
N-14	R0110	0
N-13	R0120	0
N-12	R0130	0
N-11	R0140	0
N-10	R0150	0
N-9	R0160	0
N-8	R0170	0
N-7	R0180	0
N-6	R0190	0
N-5	R0200	0
N-4	R0210	550 268
N-3	R0220	1 960 469
N-2	R0230	4 175 446
N-1	R0240	11 181 456
N	R0250	37 389 263
Total	R0260	55 256 901

S.23.01 – Ansvarlig kapital

		Total	Tier 1 - unrestricted	Tier 1 - restricted	Tier 2	Tier 3
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
Basic own funds						
Ordinary share capital (gross of own shares)	R0010	210 000 000	210 000 000		0	
Share premium account related to ordinary share capital	R0030	0	0		0	
Initial funds, members' contributions or the equivalent basic own - fund item for mutual and mutual-type undertakings	R0040	0	0		0	
Subordinated mutual member accounts	R0050	0		0	0	0
Surplus funds	R0070	0	0			
Preference shares	R0090	0		0	0	0
Share premium account related to preference shares	R0110	0		0	0	0
Reconciliation reserve before deduction for participations	R0130	262 442 730	262 442 730			
Subordinated liabilities	R0140	0		0	0	0
An amount equal to the value of net deferred tax assets	R0160	0,00				0,00
Other own fund items approved by the supervisory authority as basic own funds not specified above	R0180	75 566 673		0	75 566 673	0
Own funds from the financial statements that should not be represented by the reconciliation reserve and do not meet the criteria to be classified as Solvency II own funds						
Own funds from the financial statements that should not be represented by the reconciliation reserve and do not meet the criteria to be classified as Solvency II own funds	R0220	0	0			
Deductions						
Deductions for participations in financial and credit institutions	R0230	0	0	0	0	
Total basic own funds after deductions						
	R0290	548 009 403	472 442 730	0	75 566 673	0
Ancillary own funds						
Unpaid and uncalled ordinary share capital callable on demand	R0300	0			0	
Unpaid and uncalled initial funds, members' contributions or the equivalent basic own fund item for mutual and mutual - type undertakings, callable on demand	R0310	0			0	
Unpaid and uncalled preference shares callable on demand	R0320	0			0	0
A legally binding commitment to subscribe and pay for subordinated liabilities on demand	R0330	0			0	0
Letters of credit and guarantees under Article 96(2) of the Directive 2009/138/EC	R0340	0			0	
Letters of credit and guarantees other than under Article 96(2) of the Directive 2009/138/EC	R0350	0			0	0
Supplementary members calls under first subparagraph of Article 96(3) of the Directive 2009/138/EC	R0360	0			0	
Supplementary members calls - other than under first subparagraph of Article 96(3) of the Directive 2009/138/EC	R0370	0			0	0
Other ancillary own funds	R0390	0			0	0
Total ancillary own funds	R0400	0			0	0
Available and eligible own funds						
Total available own funds to meet the SCR	R0500	548 009 403	472 442 730	0	75 566 673	0
Total available own funds to meet the MCR	R0510	502 757 659	472 442 730	0	30 314 929	
Total eligible own funds to meet the SCR	R0540	548 009 403	472 442 730	0	75 566 673	0
Total eligible own funds to meet the MCR	R0550	502 757 659	472 442 730	0	30 314 929	
SCR						
SCR	R0580	336 832 546				
MCR						
MCR	R0600	151 574 646				
Ratio of Eligible own funds to SCR	R0620	163 %				
Ratio of Eligible own funds to MCR	R0640	332 %				
Reconciliation reserve						
Excess of assets over liabilities	R0700	548 009 403				
Own shares (included as assets on the balance sheet)	R0710	-				
Foreseeable dividends, distributions and charges	R0720	-				
Other basic own fund items	R0730	285 566 673				
Adjustment for restricted own fund items in respect of matching adjustment portfolios and ring fenced funds	R0740	-				
Reconciliation reserve before deduction for participations	R0760	262 442 730				
Expected profits						
Expected profits included in future premiums (EPIFP) - Life business	R0770	165 362 382				
Expected profits included in future premiums (EPIFP) - Non- life business	R0780	16 979 819				
Total Expected profits included in future premiums (EPIFP)	R0790	182 342 201				

S.25.01.01 – Basic Solvency Capital Requirement

		Net solvency capital requirement	Gross solvency capital requirement	Allocation from adjustments due to RFF and Matching adjustments portfolios
		CO030	CO040	CO050
Market risk	R0010	179 379 805	179 379 805	
Counterparty default risk	R0020	8 334 427	8 334 427	
Life underwriting risk	R0030	33 918 415	33 918 415	
Health underwriting risk	R0040	228 415 809	228 415 809	
Non-life underwriting risk	R0050	-	-	
Diversification	R0060	-111 206 285	-111 206 285	
Intangible asset risk	R0070			
Basic Solvency Capital Requirement	R0100	338 842 170	338 842 170	

		Value
		CO100
Adjustment due to RFF/MAP nSCR aggregation	R0120	
Operational risk	R0130	27 726 865
Loss-absorbing capacity of technical provisions	R0140	
Loss-absorbing capacity of deferred taxes	R0150	-29 879 709
Capital requirement for business operated in accordance with Art. 4 of Directive 2003/41/EC	R0160	
Solvency Capital Requirement excluding capital add-on	R0200	336 689 327
Capital add-on already set	R0210	
Solvency capital requirement	R0220	336 689 327
Other information on SCR		
Capital requirement for duration-based equity risk sub-module	R0400	
Total amount of Notional Solvency Capital Requirements for remaining part	R0410	
Total amount of Notional Solvency Capital Requirements for ring fenced funds	R0420	
Total amount of Notional Solvency Capital Requirements for matching adjustment portfolios	R0430	
Diversification effects due to RFF nSCR aggregation for article 304	R0440	
Method used to calculate the adjustment due to RFF/MAP nSCR aggregation	R0450	No adjustment {s2c_AP:x38}
Net future discretionary benefits	R0460	

S.28.02.01 – Minimum Capital Requirement

		MCR components	
		Non-life activities	Life activities
		MCR _(NL, NL) Result	MCR _(NL, L) Result
		C0010	C0020
Linear formula component for non-life insurance and reinsurance obligations	R0010	15 563 148	

		Non-life activities	
		Net (of reinsurance/SPV) best estimate and TP calculated as a whole	Net (of reinsurance) written premiums in the last 12 months
		C0030	C0040
Medical expense insurance and proportional reinsurance	R0020	0	0
Income protection insurance and proportional reinsurance	R0030	81 246 824,426	57 880 165
Workers' compensation insurance and proportional reinsurance	R0040	0	0
Motor vehicle liability insurance and proportional reinsurance	R0050		
Other motor insurance and proportional reinsurance	R0060		
Marine, aviation and transport insurance and proportional reinsurance	R0070		
Fire and other damage to property insurance and proportional reinsurance	R0080		
General liability insurance and proportional reinsurance	R0090		
Credit and suretyship insurance and proportional reinsurance	R0100		
Legal expenses insurance and proportional reinsurance	R0110		
Assistance and proportional reinsurance	R0120		
Miscellaneous financial loss insurance and proportional reinsurance	R0130		
Non-proportional health reinsurance	R0140		
Non-proportional casualty reinsurance	R0150		
Non-proportional marine, aviation and transport reinsurance	R0160		
Non-proportional property reinsurance	R0170		

		Non-life activities		Life activities	
		MCR _(L, NL) Result		MCR _(L, L) Result	
		C0070		C0080	
Linear formula component for life insurance and reinsurance obligations	R0200			181 402 055	

		Non-life activities		Life activities	
		Net (of reinsurance/SPV) best estimate and TP calculated as a whole	Net (of reinsurance/SPV) total capital at risk	Net (of reinsurance/SPV) best estimate and TP calculated as a whole	Net (of reinsurance/SPV) total capital at risk
		C0090	C0100	C0110	
Obligations with profit participation - guaranteed benefits	R0210			465 942 411	
Obligations with profit participation - future discretionary benefits	R0220			0	
Index-linked and unit-linked insurance obligations	R0230			4 269 763 493	
Other life (re)insurance and health (re)insurance obligations	R0240			295 521 622	
Total capital at risk for all life (re)insurance obligations	R0250				182 954 125 068

Linear MCR	R0300	196 965 203
SCR	R0310	336 689 327
MCR cap	R0320	151 510 197,074
MCR floor	R0330	84 172 332
Combined MCR	R0340	151 510 197,074
Absolute floor of the MCR	R0350	59 047 560
Minimum Capital Requirement	R0400	151 510 197,074

		Non-life activities		Life activities	
		C0140	C0150		
Notional linear MCR	R0500	15 563 148		181 402 055	
Notional SCR excluding add-on (annual or latest calculation)	R0510	26 603 409		310 085 918	
Notional MCR cap	R0520	11 971 534		139 538 663	
Notional MCR floor	R0530	6 650 852		77 521 480	
Notional Combined MCR	R0540	11 971 534		139 538 663	
Absolute floor of the notional MCR	R0550	23 809 500		35 238 060	
Notional MCR	R0560	23 809 500		139 538 663	